

DRŽAVNA VATROGASNA ŠKOLA

PROGRAM ZA SPECIJALNOST
„PRVA POMOĆ U VATROGASTVU“

Zagreb, veljača 2025.

KLASA: 602-07/25-04/02
URBR: 445-01-01-25-3
U Zagrebu, 19. veljače 2025. godine

---

1. OPĆE INFORMACIJE O PROGRAMU OBRAZOVANJA

1.1. Vrsta i namjena programa

Program se provodi sukladno Pravilniku o programu i načinu temeljnog osposobljavanja dobrovoljnih vatrogasaca (Narodne novine broj 12/2025, dalje u tekstu: Pravilnik) kao specijalnost u vatrogastvu.

Namjena programa je osigurati osposobljenost vatrogasaca uz očekivane kompetencije iz prve pomoći u zbrinjavanju hitnih stanja. Program omogućuje polaznicima primjenu standardiziranih postupaka koji se odnose na pristup, procjenu i pružanje prve pomoći kod ozljeda, bolesti i drugih akutnih i hitnih stanja.

1.2. Uvjeti za upis u program

U Program se mogu upisati osobe oba spola, a koje ispunjavaju slijedeće uvjete:

Opći uvjeti

- članovi dobrovoljnih vatrogasnih društava u statusu operativni vatrogasac i stečenim zvanjem najmanje prema programu temeljnog osposobljavanja

ili

- profesionalni vatrogasci sa stečenom kvalifikacijom najmanje na razini 4.1. HKO-a, trogodišnje strukovno obrazovanje u sustavu vatrogastva.

1.3. Uvjeti završetka programa

Po završetku programa osposobljavanja polaznik pristupa teorijskoj i praktičnoj provjeri znanja. Teorijski dio polaže se pisano.

1.3.1. Teorijski dio ispita

Teorijski dio ispita polaže se kao pisani ispit. Pisanom dijelu ispita polaznik pristupa prije praktičnog dijela. Pitanja obuhvaćaju bitne strukovne sadržaje prema katalogu ispitnih pitanja koje sastavlja nastavnik. Pisani ispit se sastoji od 30 pitanja s 4 ponuđena odgovora od kojih je jedan točan. Za uspješan prolaz na pisanom ispitu potrebno je ostvariti najmanje 60% točnih odgovora. Pisani ispit traje 30 minuta. Polaznik može biti ocijenjen ocjenom „položio“ ili „nije položio“ što utvrđuje Ispitno povjerenstvo na temelju odgovora na sva pitanja.

1.3.2. Praktični dio ispita

Cilj praktičnog dijela ispita je utvrditi posjeduje li polaznik znanja i vještine koje su neophodne za pružanje prve pomoći kod akutnih i hitnih stanja. Svaki polaznik odabire jedan od ponuđenih zadataka. Potrebna znanja i vještine definirane su obrascem za ocjenjivanje, a odluku o uspješnosti na praktičnom ispitu donose ispitivači temeljem zadanih kriterija određenih na obrascu.

O ispitu provjere ispitno povjerenstvo vodi zapisnik (Prilog 1).

1.3.3. Popravni ispit

Ako je polaznik na pisanom dijelu ocijenjen ocjenom „nije položio“ upućuje se na popravni ispit u roku ne kraćem od 15 dana i ne duljem od 30 dana od zadnjeg polaganja.

Ako polaznik ne obavi uspješno praktični dio ispita, upućuje se na popravni praktični dio ispita u roku ne kraćem od 15 dana i ne duljem od 30 dana od zadnjeg polaganja.

1.3.4. Dokumentacija u programu

Organizator osposobljavanja vodi evidenciju na obrascima koje donosi Državna vatrogasna škola i objavljuje na svojoj mrežnoj stranici (matična knjiga polaznika, dnevnik rada s imenikom, zapisnik o ispitu završne provjere i evidencija o izdanim uvjerenjima).

Matična knjiga polaznika sadrži: podatke o matičnoj knjizi (razdoblje koje knjiga obuhvaća, ime, prezime i potpis odgovorne osobe organizatora osposobljavanja u vrijeme početka vođenja knjige i u vrijeme završetka vođenja knjige), opće podatke o organizaciji koja ima odobrenje za provođenje programa, osobne podatke o polazniku (prezime i ime polaznika, dan, mjesec, godina, mjesto i država rođenja, ime i prezime i vlastoručni potpis voditelja programa osposobljavanja). Matičnu knjiga može se izraditi elektronskim putem kroz računalnu aplikaciju Hrvatske vatrogasne zajednice.

Dnevnik rada s imenikom obuhvaća podatke o vremenu održavanja nastave, ishodima učenja i temama koje su obrađene te prisutnosti polaznika na nastavi.

Zapisnik o ispitu završne provjere sadrži podatke o organizatoru osposobljavanja, nazivu programa, vremenskom okviru i mjestu održavanja programa, podatke o polazniku, postignutim rezultatima iz teorijskog i praktičnog dijela ispita, zaključnoj ocjeni te podatke o članovima ispitnog povjerenstva s potpisima.

Evidencija o izdanim uvjerenjima sadrži podatke o izdanim uvjerenjima (naziv uvjerenja, naziv i vrsta programa obrazovanja, klasifikacijska oznaka – klasa, urbroj i datum izdavanja) te podatke o izdavanju prijepisa podataka odnosno uvjerenja (razlozi izdavanja, datum izdavanja i potpis odgovorne osobe)

Polazniku koji je uspješno završio ovaj Program organizator osposobljavanja izdaje uvjerenje sukladno članku 16. Pravilnika – Uvjerenje o osposobljenosti za specijalnost „Prva pomoć u vatrogastvu“.

1.4. Trajanje i način izvođenja nastave

1.4.1. Trajanje programa

Ishodi učenja ostvaruju se vođenim procesom učenja i poučavanja u trajanju od 26 sati od čega je 15 sati teorijskog dijela te 11 sati praktičnog dijela.

1.4.2. Način izvođenja nastave

Program provode organizatori osposobljavanja - Državna vatrogasna škola odnosno vatrogasna organizacija koja ima odobrenje Državne vatrogasne škole za provođenje programa. Odobrenje se izdaje sukladno članku 9. Pravilnika. Organizator osposobljavanja dužan je izdati akt kojim se utvrđuje mjesto, početak i završetak izvođenja programa te se imenuje voditelj osposobljavanja –

Instruktor koji je odgovoran za provedbu programa. Redovito se vodi evidencija realizacije nastave te prisutnosti polaznika u dnevniku rada s imenikom.

Nastava se provodi od strane instruktora/vježbatelja koji obrađuju propisane ishode učenja. U obrazovnoj skupini kod vođenog procesa učenja može biti najviše 30 polaznika.

1.5. Materijalni uvjeti i okruženje za vođeni proces učenja

Teorijska nastava izvodi se u prikladnoj učionici ili drugoj odgovarajućoj prostoriji kapaciteta do 30 polaznika s obaveznim audiovizualnim sredstvima za provedbu nastave (računalo, projektor).

Za izvođenje praktičnog dijela nastave organizator mora imati svu opremu i pribor propisan nastavnim planom i programom. Praktična nastava izvodi se u zatvorenom prostoru.

Oprema koja je potrebna za izvođenje nastave:

- Džepna maska
- Isotermalna folija
- Prsluk za imobilizaciju i izvlačenje
- Model za vježbanje osnovnih mjera održavanja života
- Ovratnici za imobilizaciju vratne kralješnice
- Duga daska, bočni stabilizatori za dugu dasku, remenje za fiksaciju na dugu dasku
- Nosila
- Sterilne komprese
- Trokutaste marame
- Udlage za imobilizaciju (vakuum)
- Zaštitne folije za umjetno disanje
- Zaštitne maske
- Zaštitne rukavice
- Zavoji 10 cm, 15 cm
- Gaze 5x5 cm, 10x10 cm
- Ljepljiva traka za pričvršćivanje

1.6. Kadrovski uvjeti za provedbu programa

Nastavu izvodi instruktor koji ispunjava sljedeće uvjete:

- najmanje 6.0 HKO medicinske struke

ili

- medicinske sestre/medicinski tehničari koji su uspješno završili odgovarajuće programe izvanbolničke hitne medicinske službe ili programe Hrvatskog Crvenog križa

ili

- završen program „Instruktor za program osposobljavanja Prva pomoć u vatrogastvu“

Nastavnik kod provedbe praktičnog dijela programa može angažirati suradnika u nastavi koji također ispunjava prethodne uvjete.

1.7. Kompetencije koje se programom stječu

Polaznik po uspješno završenom programu stječe potrebna teorijska i praktična znanja za obavljanje operativnih poslova sukladno cilju programa:

- primjenjuje mjere neodgodive prve pomoći
- sigurno i odgovarajuće pristupa i zbrinjava ozlijeđene osobe

- pruža odgovarajući standard osnovne skrbi za ozlijeđene/oboljele osobe
- poznaje opremu za pružanje prve pomoći

2. NASTAVNI PLAN I PROGRAM

Program za specijalnost „Prva pomoć u vatrogastvu“ provodi se sa slijedećim skupovima ishoda učenja:

Redni broj	SKUP ISHODA UČENJA/ NASTAVNE CJELINE	Broj sati		UKUPNO
		T	P	T+P
1.	Postupak u nezgodi	1	0	1
2.	Neodgodiva prva pomoć	4	4	8
3.	Ozljeđe	2	2	4
4.	Prijelomi kostiju i iščašenja zglobova	2	2	4
5.	Utjecaj toplinskih uvjeta okoline, kemikalija i radioaktivnog materijala	1	0	1
6.	Trovanja	2	0	2
7.	Ostala hitna stanja	1	1	2
8.	Transport ozlijeđenih	1	2	3
9.	Oprema za pružanje prve pomoći	1	0	1
Ukupno:		15	11	26

T - teorijska nastava

P – praktična nastava

2.1. Razrada nastavnih cjelina

1. POSTUPAK U NEZGODI		
Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Postupak s ozlijeđenim	Postupak s ozlijeđenim	- opisati i primijeniti orijentacijski pregled ozlijeđenog - razlikovati vrste stanja unesrećenog - obavljati detaljan pregled unesrećenog
	Postupak s unesrećenim u naseljenu mjestu i izvan naselja	
	Pregled unesrećenog	

2. NEODGODIVA PRVA POMOĆ		
Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Neodgodiva prva pomoć	Definicija prve pomoći	- opisati pojam neodgodive prve pomoći i najhitnija stanja
Krvarenje	Zaustavljanje vanjskog krvarenja	- razlikovati vrste krvarenja - objasniti i primijeniti načine zaustavljanja krvarenja - primijeniti prvu pomoć pri iskrvarenju - poznavati prvu pomoć pri šoku
	Unutarnje krvarenje	
	Iskrvarenje	
	Šok	
Besvjesno stanje	Pružanje Prve pomoći kod besvjesnog stanja	- prepoznavati besvjesno stanje
	Redoslijed postupaka pri postavljanju u bočni položaj	- provoditi postupke postavljanja u bočni položaj
Stanje prividne smrti	Znaci smrti	- opisati znakove stanja prividne smrti
	Masaža srca	- nabrojiti sigurne znakove smrti

	Umjetno disanje	- primjenjivati tehnike masaže srca - primjenjivati tehnike umjetnog disanja - izvoditi postupke osnovnog održavanja života

3. OZLJEDE		
Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Razlikovanje ozljeda	Ozljede prema načinu nastajanja (mehaničke, toplinske, kemijske itd.)	- razlikovati ozljede prema načinu nastanka i vrsti
	Vrste ozljeda (otvorene i zatvorene)	
Rane	Opasnosti kod rana	- opisati opasnosti kod rana - prepoznavati rane od vatrenog oružja i ubodne rane
	Rane vatrenim oružjem	
	Ubodne rane	
Ozljede	Ozljede glave	- poznavati ozljede glave, trbuha i prsnog koša - primjenjivati način transporta osoba s ozljedama glave, prsnog koša i trbuha - primjenjivati tehnike rada s trokutnim rupcem
	Ozljede prsnog koša	
	Ozljede trbuha	
	Zavoji trokutnom maramom	

4. PRIJELOMI KOSTIJU I IŠČAŠENJA ZGLOBOVA		
Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Vrste prijeloma	Otvoreni i zatvoreni prijelom	- razlikovati vrste prijeloma
Imobilizacija	Pravila imobilizacije	- opisivati pravila imobilizacije - primjenjivati mjere imobilizacije kod svih vrsta prijeloma - koristiti mjere za sigurno podizanje nesrećenog s ozljedom kralježnice
	Imobilizacija udova	
	Prijelom kralježnice	
	Prijelom zdjelice	

5. UTJECAJ TOPLINSKIH UVJETA OKOLINE, KEMIKA LIJA I RADIOAKTIVNOG MATERIJALA		
Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Općenito	Sunčanica i toplinski udar	- opisivati i nabrojati opasne toplinske uvjete koji izazivaju hitna stanja - primjenjivati postupke davanja neodgodive prve pomoći
	Toplinska iscrpljenost (kolaps)	
	Toplinski grčevi	
	Ozeblina	
Opekline	Postupak kod opekline	- prepoznavati opekline prema uzroku - primjenjivati prvu pomoć kod opekline dišnih puteva
	Opekline dišnih puteva	
Oštećenja	Kemijska oštećenja očiju	- poznavati oštećenja očiju jakim kemikalijama - poznavati postupke prve pomoći kod radijacije
	Radioaktivni materijal	

6. TROVANJA		
Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Plinovi	Nadražljivci gornjih dišnih puteva	- nabrojiti plinove koji nadražuju dišne putove
	Nadražljivci donjih dišnih puteva	

	Zagušljivci jednostavni	- poznavati djelovanje i prvu pomoć kod nadražljivaca i zagušljivaca
Kemijski zagušljivci	Trovanje ugljikovim monoksidom (CO)	- prepoznavati znakove trovanja od CO i drugih plinova - poznavati prvu pomoć kod nadražljivaca i zagušljivaca
	Trovanje cijanovodikom i sumporovodikom	
	Plinovi sa sustavnim djelovanjem	
Organska otapala	Općenito	- nabrojiti vrste organskih otapala
	Trovanje antifrizom (etilen glikol)	- poznavati prvu pomoć kod trovanja organskim otapalima
Intoksikacija narkotičnim sredstvima, alkoholom, hranom i vodom	Prepoznavanje stanja	- prepoznati stanje uzrokovano intoksikacijom
	Pružanje neodgodive pomoći	- primjenjivati mjere neodgodive pomoći kod intoksikacije

7. OSTALA HITNA STANJA		
Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Ugrizi, ubodi, toksični učinci	Ugriz zmije i pauka	- nabrojiti vrste ugriza i uboda - poznavati prvu pomoć kod ugriza i uboda
	Ugrizi i ubodi, toksični i alergijski učinci kukaca, biljaka i dr.	
	Ugrizi životinja	
Ostala stanja	Udar groma ili električne struje	- opisati djelovanje električne energije na organizam
	Kratkotrajna nesvjestica	- poznavati prvu pomoć kod ostalih stanja
	Gušenje stranim tijelom (zalogajem hrane)	- primjenjivati tehnike prve pomoći kod gušenja stranim tijelom
	Spašavanje utopljenika	- opisati utvrđivanje stanja utopljenika i mjere prve pomoći
Pružanje prve pomoći u prometnoj nezgodi	Neodgodiva prva pomoć	- poznavati načine izvlačenja ozlijeđenog iz vozila prema vrsti ozljede
	Vađenje ozlijeđenog iz vozila	

8. TRANSPORT OZLIJEĐENIH		
Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Vrste transporta prema ozljedi	Transport osobe u besvjesnom stanju	- upotrijebiti tehnike transporta prema vrsti ozljede i stanju ozlijeđenog - koristiti „auto transfuzijski položaj“ za ozlijeđenog sa iskrvarenjem
	Auto transfuzijski položaj	
	Transport kod ozljede prsnog koša	
	Transport kod ozljede trbuha	
	Transport kod ozljede kralježnice i zdjelice	

9. OPREMA ZA PRUŽANJE PRVE POMOĆI		
Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Nužna oprema za pružanje prve pomoći	Osnovni sanitetski materijal	- nabrojiti i razlikovati opremu za pružanje prve pomoći
	Dodatni materijal	

---

3. METODE POUČAVANJA I LITERATURA

Metode poučavanja su: metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora (monološka i dijaloška), metoda demonstracije; frontalni, skupni oblik rada, praktični rad.

Literatura i drugi izvori znanja za polaznike:

M. Kratochvil: Prva pomoć u vatrogastvu, HVZ, Zagreb 2017.

Grupa autora: Vještine prve pomoći za žurne službe, HZHM, Zagreb 2015.

---

4. IZGLED I OPIS OZNAKE

Oznaka specijalnosti kružnog je oblika promjera 30 mm, na podlozi tamno plave boje. Unutar kruga na vrhu nalazi se obris vatrogasne kacige s ukrštenom bakljom i sjekirom srebrne boje, a po obodu oznake, 2 mm od ruba, nalazi se srebrna kružna linija koja prati rub oznake i prekinuta je na vrhu gdje se nalazi vatrogasna kaciga.

Unutar oznake nalaze se znak prve pomoći kao križ u krugu, sve srebrne boje.

Oznaka specijalnosti za instruktora je istog oblika, a detalji srebrne boje su izrađeni zlatnom bojom.

ORGANIZATOR OSPOSOBLJAVANJA

Program osposobljavanja dobrovoljnih vatrogasaca za specijalnost „Prva pomoć u vatrogastvu“ od

dana _____ održanog u _____

dana _____.

ZAPISNIK
o ispitu završne provjere

Ime i prezime polaznika/ce: _____ rođen-a: _____

Ispit polaže _____ put. _____
(OIB)

PISANI DIO ISPITA

Postignuti broj u postocima:

POLOŽIO-LA / NIJE POLOŽIO-LA

PRAKTIČNI DIO ISPITA

Zadatak: _____

POLOŽIO-LA / NIJE POLOŽIO-LA

ZAKLJUČNA OCJENA:

POLOŽIO-LA / NIJE POLOŽIO-LA

Napomena:

PREDSJEDNIK ISPITNOG POVJERENSTVA:

POTPIS:

ČLANOVI ISPITNOG POVJERENSTVA:

U _____, _____
(mjesto) (datum)